

REZULTATI RADA MINISTARSTVA ODBRANE

Ministarstvo odbrane u kontinuitetu sprovodi aktivnosti usmjerene na unapređenje sistema odbrane i dostizanje planiranih odbrambenih kapaciteta i sposobnosti potrebnih za izvršavanje misija i zadataka Vojske Crne Gore. Ispunjavanjem definisanih ciljeva i prioriteta odbrambene politike i preuzetih međunarodnih obaveza u oblasti odbrane, potvrđuje se kredibilno članstvo u NATO i doprinosi evropskim integracijama Crne Gore.

U današnjem dinamičnom i složenom bezbjednosnom okruženju, Ministarstvo odbrane usmjereno je ka razvoju efikasnih, moderno opremljenih i održivih odbrambenih kapaciteta, čije oblikovanje i operativnost su usklađeni sa realnim potrebama i raspoloživim resursima odbrane.

Aktivnim učešćem Vojske Crne Gore u misijama, operacijama, vježbovnim i drugim aktivnostima NATO, EU i UN, Crna Gora je nastavila da u kontinuitetu doprinosi međunarodnom miru i stabilnosti, a u cilju ostvarenja vanjskopolitičkih ciljeva, jačanju međunarodnog ugleda i zajedničkog odgovora na prepoznate bezbjednosne izazove, rizike i prijetnje. Spremnost jedinica Vojske za izvršavanje ovih zadataka potvrđena je i uspješnim učešćem i ocjenjivanjem pješadijske čete na najvećoj NATO vježbi ove godine koja se relizovala u septembru u Njemačkoj, za šta je dobila sve pohvale saveznika.

Kao odgovorna članica NATO saveza, Crna Gora je u 2024. godini za odbrambeni budžet izdvojila 2,02% BDP, od čega je oko 35 % opredijeljeno za nabavku nove opreme i modernizaciju Vojske Crne Gore. Opremanje i uvođenje u operativnu upotrebu modernih borbenih sistema i sredstava (bespilotne letjelice, borbena vozila pješadije-JLTV, brzi patrolni čamci, planirana nabavka dva nova patrolna broda, modernizacija radara i stanica za osmatranje i javljanje na moru, uniforma), predstavlja mjerljiv pokazatelj unapređenja operativnih sposobnosti čime se jasno manifestuje spremnost Vojske da odgovori na bezbjednosne izazove sa kojima se suočavamo, ali i da doprinese unaprijeđenju ukupnog bezbjednosnog ambijenta. Svi procesi nabavke sredstava i vojne opreme realizovani su potpuno transparentno poštujući sve nacionalne propise i EU direktive koji uređuju ovu oblast, kako bi se javnost upoznala sa procesom finansiranja sistema odbrane, ali i povećao stepen informisanosti o značaju i ulozi Vojske Crne Gore u društvu. Takođe, nastavak radova na izgradnji i rekonstrukciji infrastrukturnih objekata Vojske Crne Gore, izraz je posvećenosti Ministarstva odbrane poboljšanju smještajnih kapaciteta i obezbjeđenju optimalnih uslova rada zaposlenih.

Donošenjem Strategije za implementaciju Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – žene, mir i bezbjednost za period 2024-2027, sa Akcionim planom za 2024-2025. godinu, kao i sprovođenjem planiranih aktivnosti u oblasti ljudskih resursa nastavilo se sa implementacijom politika rodne ravnopravnosti i daljim unapređenjem upravljanja ljudskim potencijalom. Imajući u vidu da je ljudski potencijal najvažniji resurs svakog sistema, pa tako i Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, akcenat je stavljen na stvaranje uslova za dalje poboljšanje uslova života i rada pripadnika Vojske, dok je u saradnji sa saveznicima i partnerima nastavljeno obrazovanje i usavršavanje kadeta i lica u službi u Vojsci, te je ove godine školovanje na vojnim akademijama u inostranstvu završilo 16 kadeta/kadetkinja.

Takođe, u operativnu upotrebu stavljen je novi kadrovski informacijski sistem (KAIS), koji će značajno doprinijeti unaprijeđenju sistema upravljanja ljudskim resursima.

U kontekstu jačanja bilateralne i regionalne odbrambene saradnje, kao i u okviru NATO i EU, Ministarstvo odbrane nastavilo je posvećeno da radi na ispunjavanju obaveza proisteklih iz članstva u NATO i na putu EU integracija. U tom smislu, aktivnosti bilateralne i multilateralne odbrambene saradnje predstavljale su snažan instrument podrške unaprijeđenju ukupnih odbrambenih kapaciteta i sposobnosti. Učešće ministra odbrane na sastancima u okviru regionalnih inicijativa i bezbjednosnih konferencija, ali i bilateralne posjete potvrdile su doprinos Crne Gore daljem unaprijeđenju sistema kolektivne odbrane, kao i regionalnih i dobrosusjedskih odnosa. Posjete najviših predstavnika NATO i savezničkih komandi izraz su kontinuirane podrške Alijanse naporima Crne Gore u reformi sistema odbrane i dostizanju transatlantskih vrijednosti. Stoga, Ministarstvo odbrane će nastaviti da promoviše evropsku i evroatlantsku perspektivu Zapadnog Balkana i jačanje međusobnog dijaloga i saradnje sa ciljem dalje stabilizacije i prosperiteta regiona.

Imajući u vidu da evropska budućnost predstavlja garanciju mira i stabilnosti Zapadnog Balkana, Ministarstvo odbrane pruža značajan doprinos procesu pristupanja Crne Gore EU. U tom smislu, ranija posjeta delegacije Evropske službe za vanjske poslove (EEAS) Ministarstvu odbrane rezultirala je aktivnostima u okviru Mjera pomoći za Crnu Goru u oblasti odbrane, koje će se realizovati kroz Evropski mirovni instrument (EPF), a koje će značajno doprinijeti unaprijeđenju kapaciteta i sposobnosti Vojske Crne Gore.

U cilju jačanja kapaciteta u oblasti sajber bezbjednosti, kao jednog od najvećih bezbjednosnih izazova, kontinuirano se ulažu sredstva u opremanje, modernizaciju i obuku ljudstva. S tim u vezi, izvršena je rekonstrukcija Data centra Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, što je povećalo stepen zaštite informaciono-komunikacionog sistema i servisa, te zaštite podataka i informacija.

Ministarstvo odbrane je u saradnji sa drugim resorima i institucijama uzelo aktivno učešće u NATO vježbama upravljanja u kriznim situacijama, čime se u kontinuitetu razvija svjesnost i unaprijeđuju operativne procedure svih elemenata nacionalne bezbjednosti i odbrane u cilju daljeg razvoja otpornosti i civilne spremnosti državnih organa i društva u cjelini u odgovoru na krize širokog spektra.

U cilju izgradnje stabilnog i održivog sistema odbrane visokog integriteta i povjerenja javnog mnjenja, redovno se ažuriraju dokumenta i vrši obuka ljudstva iz ove oblasti i usvojen je novi Plan integriteta za period 2025-2026. godine.

Sve navedeno predstavlja jasan pokazatelj da Crna Gora u kontinuitetu potvrđuje da je kredibilan i odgovoran saveznik, spreman da doprinese realizaciji planova, zadataka i obaveza Alijanse, ali i regionalnoj stabilnosti i dobrosusjedskim odnosima, čemu će Ministarstvo odbrane i dalje nastaviti da daje značajan doprinos.

Rezime: U proteklih godinu dana usvojen je Sporazum između Vlada Crne Gore i R. Francuske sa Tehničkim aranžmanom između ministarstava odbrane ove dvije zemlje o nabavci dva patrolna broda; Američka Vlada donirala četiri patrolna čamca za brzo reagovanje na moru; Novi sistemi za nadzor mora Mornaričkog operativnog centra – donacija SAD; Nabavka bespilotnih letjelica Belin V; Deklarisana četa VCG po NATO standardima; Potpisan međuvladin protokol o obuci i saradnji u oblasti vojnog zdravstva sa Republikom Turskom; Završena nabavka lakooklopnih vozila JLTV Oshkosh – još 30 novih; Nabavka novih vježbovno terenskih uniformi VCG; Izdvojili smo 2,02% BDP, odnosno 35% našeg budžeta za potrebe sistema odbrane